

# DLOUHÉ PENÍZE PRO DLOUHÉ PŘÍBĚHY

LIBOR WINKLER PATŘÍ MEZI NEORTODOXNÍ MILIARDÁŘE. DO PRÁCE JEZDÍ TRAMVAJÍ, NA DOVOLENOU NEJRADĚJI NA KOLO DO PŘÍRODY A NEZAPŘE V SOBĚ SVOJI OSTRAVSKOU JADRNOST. MŮŽE VŠAK BÝT TAKÉ VZOREM ÚSPĚŠNÉHO DLOUHODOBÉHO INVESTORA. JEHO ZATÍM POSLEDNÍ SÁZKA SMĚŘUJE K POVÁLEČNÉ OBNOVĚ UKRAJINY, KDE SE FINANČNÍ SKUPINA RSJ PUSTILA DO TEPLÁRENSTVÍ. „JE SPRÁVNÉ, ŽE TAM JSME,“ ŘÍKÁ V ROZHOVORU JEJÍ ŘÍDÍCÍ PARTNER.

text PETR WEIKERT, foto MICHAEL TOMEŠ

**CHTĚL BYCH se zeptat na devadesátá léta. Jak se původně odborník na modelování proudu vody v krajině dostane k algoritmičkému obchodování na světových burzách?**

**LIBOR WINKLER** Moje dizertační práce se tenkrát týkala pohybu vody v půdě, rostlině a v atmosféře. Vycházela z určitých modelů a ty vyžadovaly tvrdá data. To už je vlastně blízko principu, který používá data pro finanční trhy. Víte, já mám matematicko-statistické myšlení. Nevěřím třeba na různé konspirační teorie.

**Takže díky své původní vědecké profesi umíte dělat předpověď počasí na burze?**

**LW** Počasí se dá předpovídat s určitou přesností na tři dny, na burze téměř předpovídat nemůžete, tam je to složitější. Ale je to práce s daty, s datovými řadami a na základě těchto statistických analýz se snažíte něco prostě počítat.

**Vzpomenete si, kdy jste se poprvé potkal se spoluzakladatelem RSJ Karlem Janečkem?**

**LW** Bylo to, tuším, v roce 1996. Pracoval jsem na burze u jednoho menšího obchodníka, kterého jsme spoluzakládali. Víte, že tenkrát přišli Janečkovi, otec se synem Karlem, měli malého obchodníka v Plzni a hledali člena burzy, protože na burze mohl tenkrát obchodovat někdo jen přes člena burzy. Oni členství neměli, my ano, ale tehdy jsme se ještě na spolupráci nedomluvili. To až v roce 1999, kdy jsem se na kurzech angličtiny potkal s Tomášem Janečkem, bratrem Karla, ten v tu dobu pracoval v zahraničí. Od roku 2002 jsme pak začali všichni tři spolupracovat v Praze.

**Pojďme se podívat na vaše investice, které jsou poměrně rozkročené. Jejich společným jmenovatelem se zdá být, že nejsou krátkodobé. Jakou vlastně volíte strategii?**

**LW** V anketách, které se tradičně dělají na konci roku, se mě vždy ptali, do čeho investovat, aby člověk vydělal. Jenže já jsem byl v těch odpovědích vždycky nudný, až se mě nakonec ptát přestali. Chtěli odpovědi typu „kupte si zlato, vyděláte sto procent“. Ale já říkám, že předvídat nelze, dá se jen ochraňovat majetek. Tou nejlepší cestou je diverzifikace a alokování kapitálu do aktiv, která jsou co nejméně korelovaná. A to je jediná cesta, jak dlouhodobě majetek ochraňovat a udržovat. Z toho jsme také vycházeli, když jsme zakládali „druhou nohu“ našeho podnikání, RSJ Investments.

V té jsme začali investovat peníze, které vyděláváme jako tvůrci trhu v algoritmičké obchodování. Časem se k nám postupně přidávali i externí investoři, naši dlouhodobí byznysoví přátelé, s nimiž jsme si blízcí nejen podobným obchodním, ale například také filantropickým smýšlením.

**Nemáte rád páky a shortování?**

**LW** Co se týče klasické správy majetku, tak ne. Krátkodobě člověk může mít štěstí. Investování by ale mělo být vždycky dlouhodobé, což se bohužel přestává nosit. Kdysi se o akcích mluvalo v horizontu deseti až patnácti let, potom se řeklo sedm. Kdyby dneska investiční poradci nabízeli portfolia s dlouhodobou perspektivou, tak by pomalu nesehnali žádného klienta. Lidé myslí krátkodobě, nechápou, že to prostě nelze, že můžou mít





**Libor Winkler** • Po studiích na České zemědělské univerzitě v Brně (dnes Mendelova univerzita) pracoval ve Výzkumném ústavu rostlinné výroby, byl ředitelem výpočetního střediska Agrostav Hustopeče. Jako jeden z prvních v Česku získal licenci makléře. Na konci devadesátých let spoluzaložil společnost RSJ, která se zabývá algoritmičtým obchodováním na světových burzách. Dnes je jejím řídicím partnerem. Prostřednictvím investičních fondů spravuje široké portfolio investic do nemovitostí. Velkou část jeho investic představují informační technologie, biotechnologie, zdravotnictví, čisté energie a zelené investice. Je investorem hudebního festivalu *Metronome* a zakladatelem fondu *Pro arte*. Spoluvlastní vinařství *Dobrá vinice* a *Wilomenna*, vinné bary *Vinograf* a pražskou restauraci *Field*. Jako jeden z největších filantropů v Česku věnuje na charitu 25 milionů korun ročně.

krátkodobě štěstí, ale i velkou smůlu. To je prostě jedna ku jedné se zápornou střední hodnotou – platí vždycky nějaké poplatky.

#### Takovou dlouhodobou investici máte v podobě teplárenství na biomasu na Ukrajině?

LW Tam si člověk pořád tak trochu hraje, jde zatím o menší projekty. V roce 2021 jsem si myslel, že dnes už nabudou nějaké velikosti, ale vletěla do toho válka a jsme zase na začátku. V oblasti energetiky z biomasy jsme měli projekt i v Česku, ale naše země, to je taková zahrádka, všechno malé, upravené. Biomasu ve velkém tu dělat nelze. Teprve na Ukrajině, možná v Polsku může být tohle opravdu velké a my bychom u toho rádi byli. Pozici tam držíme a spíše vyčkáváme. Mimochodem, také jsem přemýšlel o tom, co by se stalo, kdyby byla Ukrajina jedním trhem pro Evropu. Když vidíte ty neskutečné lány s černozemí, tu úrodu a nízké náklady, tak to by byla pro

elektrárny. A to myslím ve velkém. Je smutné to říci, ale Rusové bombardováním velkých zdrojů vytápění vlastně donutili tu zemi k decentralizaci. Po válce bude trauma, které dnes zažívají, trvat ještě dlouho. Teď jsou nemocnice, jež vytápíme, velmi vděčné, že mají vlastní zdroje, že jsou nezávislé. Ostrovní, lokální systémy vytápění, to vidím jako nadějnou budoucnost Ukrajiny.

#### Jak by mohla válka na Ukrajině skončit a kdy?

LW Mám tam spoustu přátel, většina z nich si to myslí, ale nikdo to neříká nahlas. Část země by i obětovali, protože je vážně obrovská a místa na východě jsou opravdu zničená. Konec války si přeji všichni, je to hrozná věc. Musela by však být jistota, že bude na tři sta let klid. A tu jim současné Rusko nikdy nedá. S Ruskem je to jako s hitlerovským Německem, je to absolutně nedůvěryhodný partner a chápu, že ustoupit mu znamená ustoupit agresorovi.

>>> Pro mě je něco, do čeho neinvestuji, otázka principu, nikoli věc ESG. Třeba nechápu, proč se ESG tak silně vymezuje proti vojenskému průmyslu či jaderné energetice. <<<

Evropu opravdu výzva, aby udržela svou zemědělskou produkci za konkurenční ceny zemědělských komodit.

#### Jak běží projekt tepláren na biomasu, rozvíjí se, nebo ne?

LW Začali jsme v Bilopillji, což je Sumská oblast, několik kilometrů od ruských hranic. Místo však bylo kvůli očekávanému útoku Rusů v Charkovské oblasti evakuováno. V oblasti teplárenství to bylo na Ukrajině těžké už před válkou, trochu jako kdysi u nás. Bylo tam levné teplo, a až když se zdražilo, šlo investovat do infrastruktury, což vedlo k úsporám, zateplování a tak dále. Oni ale nezdražili. Putin jim posílal levný plyn, dnes už víme proč, a za energie se platily opravdu směšné částky. Na jednu stranu to chápu, důchody jsou tam úplně minimální a způsobilo by to sociální propad. Takže finančně nám ten projekt moc nevycházelo.

#### Z jakého úhlu jste tedy o té investici uvažovali?

LW My jsme si v roce 2019 dali podmínku, že pokud do toho nepůjdou ukrajinské banky, zůstaneme jen u pilotních projektů. Pak jsme ještě podepsali některá memoranda, například o větší teplárně v Melitopolu, a dali jsme se dohromady s jednou tamní finanční skupinou. V Melitopolu už byly vysázené větší školky topolů, měli jsme tam i techniky, inženýry, ale vše je přímo pod okupací. Když začala válka, přesunuli jsme se na západ Ukrajiny, zatímco školky topolů máme na Zakarpatí, v Kyjevě máme téměř dvacet menších tepláren, vytápíme několik nemocnic a škol, ale je to spíše proto, abychom na tom trhu byli přítomni.

#### Myslíte, že vám to pomůže v poválečné obnově Ukrajiny?

LW Jednoznačně ano. Myslím, že jsme tam správně. Jak už jsem říkal, biomasa, obecně zemědělství a energetika, to jsou hlavní věci, které Ukrajina má. Ta země má superkvalitní půdu, ale i tu méně bonitní, jež nebude potřeba, a to je právě příležitost pro biomasu, solární a větrné

#### Takže to vidíte jako dlouhý konflikt?

LW Bude ještě dlouhý. Odhodlání Ukrajiny je velké, ale ti nejzkušenější a nejdohodlanější jsou unavení nebo už mrtví, takže to bude hodně těžké.

#### Vraťte se k investicím. Jak je máte rozdělené? Některé jsou čistě filantropické, ať je to třeba galerie DOX, a pak jsou to ty ziskovější. Jaký vztah k nim máte?

LW S bankéři ve Švýcarsku jsme asi před třemi lety řešili nějaký byznys. Tehdy přišel nový fenomén ESG a oni o něm hodně mluvili, o investicích dělených v mnoha kategoriích od neetických po etické. Řekl jsem jim, co teď řeknu vám, že to vidím jednoduše. Pro mě je prostě něco, do čeho neinvestuji, otázka principu, nikoli věc ESG. Třeba nechápu, proč se ESG tak silně vymezuje proti vojenskému průmyslu či jaderné energetice. Snažíme se tu vymanit z područí závislosti na Rusku a nedovolíme si investovat do těchto oblastí? To je úplně na hlavu. Tohle svazáctví mě úplně irituje.

#### Do čeho tedy neinvestujete?

LW Třeba jsem nikdy nekupoval akcie Philip Morris, protože prostě nekouřím, je to škodlivé. I kdybych věděl, že na těch akciích hned vydělám, je to prostě „no go“. To samé je hazard nebo společnosti, jež půjčují lidem, kteří pak nemají dostatek peněz na vysoké splátky a stanou se z nich oběti exekucí.

#### A když už investujete?

LW Ta pravidla jsou podobná. V rámci developmentu nechci stavět nějaké nezajímavé budovy. Důležitá je pro mě kvalita těch investic, jako například estetická hodnota. Nejsou to jen procenta, která by se mi točila v hlavě a podle nich jsem posuzoval, jestli ano, nebo ne. Potom je tu skupina investic se sociálním dopadem, jako třeba fond Tilia Impact Ventures, který dělá Silke Horáková. Tam jsem jeden z největších investorů a v těchto případech mi jde

více o smysl a přidanou hodnotu investice než o výnosy z podnikání.

**Do jaké škatulky mimochodem počítáte svoje mediální investice?**

**LW** Právě do téhle, ale už nejsem spoluvlastníkem Deníku N, ten byl vložen do nadace. Nečekali jsme tehdy velký zisk, ale počítali jsme s kladným společenským dopadem – to je ten benefit. Někdy mi ostatní vytýkají, že jsem založil levicové noviny, ale my jsme nezakládali levicové nebo pravicové, ale nezávislé noviny. A potom je na nich, aby se dokázaly financovat z předplatného, což se po té počáteční investici daří.

**A pak jsou tu čistě filantropické projekty, jako DOX, pomoc se záchranou knižního dědictví Ukrajiny a podobně?**

**LW** Striktně tyto věci odděluji od těch, které mají za cíl vydělat nebo se pohybovat alespoň kolem kladné nuly. Příkladem jsou dvě různé aktivity v oblasti vědy. Na jedné straně máme v investiční skupině RSJ hodně rizikový fond Gradus, který je postaven na vědeckých výsledcích, tam investuji s cílem vydělat peníze. Na druhé straně je tady Nadace Neuron na podporu vědy, jejímž posláním je podpora excelentních vědců a nadaných studentů, zde vidím obrovský společenský přínos.

**Chci se zeptat na vaše aktivity v Broumově a na Broumovsku. Jaký máte coby rodák z Ostravy k regionu vztah?**

**LW** S manželkou občas jezdíme na kolech po Česku. Nemáme dopředu ubytování, zařizujeme si ho až v ten den. Poznáte tak spoustu lidí a kouty země, o kterých jste netušili. Tak jsme se dostali i na Broumovsko, navštívili jsme klášter v Broumově a celé to okolí mě obrovsky chytlo. Cítím tam zajímavou energii. Seznámil jsem se tam s podnikatelem Honzou Školníkem, který region Broumova ožívuje a pomáhá spouště projektů, jež dávají smysl i mně. Pomohl jsem klášteru, aby se vybudovalo ubytování v ce-

**LW** Už jsem si zjistil, co mi vyhovuje – vypadnout z civilizace. Už mnoho let jezdíme se ženou do Rumunska – tentokrát jsme si vybrali centrální část Karpat. Na jedné straně je vidět, jak obrovsky tam fungují evropské peníze – nastartovaly rozvoj velkých měst, jako je Sibiu, Constanța nebo Bukurešť, ty jedou jako pilka. Ale zůstala tam velká oblast hor, která je opuštěná. Člověk v ní zapadne a za deset dnů potká jednoho člověka. Můžete stanovat, kde chcete. Jste v centru Evropy, přitom uprostřed divočiny.

**Dříve jste řekl: „Lidé, kteří nikomu nedůvěřují, nemohou investovat a v podstatě nemohou ani podnikat.“ Podnikání zakládáte na důvěře, nemůže to být slabina?**

**LW** Nejvíce se to ukazuje ve start-upech. Dva odepíšete celé, u jednoho se vám vrátí hodnota a ze čtvrtého musíte věřit, že bude jednoroztec. Jsou takoví investoři, kteří si všechno hlídají a řídí sami, ale to není můj případ. Nemůžu všude být a všechno dělat. V byznysu je to jako v manželství. Musíte dát někomu tu důvěru, ale ano, můžete se i blbě oženit. Moje žena mi říká, že jsem přehnaně důvěřivý, ale já jí odpovídám, že kdybych opravdu byl, dopadl bych jako v románu U snědeného krámu. Prostě jen dávám ve větší míře důvěru těm správným lidem.

**Naznačil jste nespokojenost s podmínkami, které v Česku panují v politické rovině. Mířím tím k pražskému developerskému projektu Revoluční 30, ten už asi potřetí překreslujete. Co to znamená v dnešní době postavit v Praze dům?**

**LW** V téhle době se to ve mně dost pere. My se jako finanční instituce pohybujeme v regulované zóně a já mám poslední dobou pocit, že celý svět je přeregulovaný. Jsem přesvědčen, že to má negativní dopad, jak všeobecně, tak u ochrany památek. Mně ani nevadí ten zástup úředníků, co se k tomu vyjadřuje. My nemáme zájem nic řešit stranou. Ale měly by se dodržovat lhůty. Když nezaplátím

*>> Jsem velký bojovník proti pragocentrismu. Takže mi přijde důležité pomoci rozvoji zapomenutých regionů, aby volby pořád nedopadaly tak, jak dopadají. <<*

lách. Na místě se pak vdávala i moje dcera. Brala si Američana a všichni z jeho strany byli unešení, když viděli klášter z období téměř před Kolumbem.

Pak jsme si s Honzou Školníkem říkali, že až se tam vybuduje lepší dopravní infrastruktura, získá celý region obrovský potenciál. Máme spoustu nápadů, co by se dalo udělat. Založili jsme něco jako investiční klub, kde jsou kromě rodiny Školníkových i další byznysmeni jako Jan Žurek, manželé Horákové a Jan Barta a Dušan Šenkypl z Pale Fire Capital. Koupili jsme tam nebo pronajali nějaké hotely a máme další plány.

**Takže další dlouhé peníze?**

**LW** Vlastně ano. Já jsem velký bojovník proti pragocentrismu, tím jsem známý. Takže mi přijde důležité pomoci rozvoji zapomenutých regionů, aby volby pořád nedopadaly tak, jak dopadají.

**Jaká je vlastně vaše dovolená 2024?**

daně včas, běží mi penále a dostanou mě. Na straně státu přitom žádné lhůty neplatí. To brutálně prodražuje stavební proces. A to je přesně případ té Revoluční. V roce 2011 jsem si těmi procesy prošel osobně, kolikrát jste v patové situaci. Máte proti sobě expertní skupinu, která někomu kryje záda. Jedna její polovina vám říká, ať postavíte něco velkolepého, a druhá, že máte být pokorný. Něco se musí stát, nebo to s Evropou nedopadne dobře.

**Po několika neúspěších vám vyšla sázka s podporou prezidentského kandidáta v případě Petra Pavla. Může to podle vás pomoci změně?**

**LW** Nejsem úplný skeptik. Blízko Nadace Neuron je egyptolog Miroslav Bárta a ten na základě svých historických poznatků zjistil, že po kolapsu se civilizace vždy znovu vzvedme. Není to tak, že by lidstvo zahynulo. Jedno vystrážlivění i v podobě války na Ukrajině už probíhá a další nás čeká. Éra bezbřehého optimismu je u konce. —